

Vedlegg 2

Bærekraftsrapport – systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Innledning

1. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Denne bærekraftsrapporten redegjør for hvordan Riksantikvaren arbeider systematisk og helhetlig for å redusere virksomhetens klimagassutslipp, energibruk og naturfotavtrykk.

Rapporten omfatter:

- Scope 2 – indirekte utslipp fra energibruk
- Scope 3 – indirekte utslipp fra tjenestereiser
- Avfall og sorteringsgrad
- Organisatoriske tiltak og styringssystemer

Rapporten er utarbeidet som del av virksomhetens systematiske HMS- og miljøarbeid og inngår i årsrapporteringen.

Arbeidet er forankret i virksomhetens ledergruppe og inngår i ordinær virksomhetsstyring. Bærekraftsrapporten er behandlet i ledergruppen 11. mars 2026, og danner grunnlag for videre prioriteringer i 2026.

2. Vesentlighetsvurdering

Det er gjennomført en forenklet vesentlighetsanalyse for å identifisere områder med størst klima- og miljøpåvirkning.

Følgende områder er vurdert som vesentlige:

- Reiser og transport
- Energibruk i bygg
- Avfall og sorteringsgrad
- Anskaffelser (videre arbeid planlagt)

I 2026-2027 vil vesentlighetsanalysen videreutvikles og inkludere:

- IT-drift og datalagring
- Større anskaffelser
- Utvidet scope 3-rapportering

Vesentlighetsanalysen er gjennomgått og forankret i ledergruppen, og vil videreutvikles i 2026 med bredere datagrunnlag og mer omfattende rapportering.

3. Klimagassregnskap

3.1 Energibruk i bygg (Scope 2)

Riksantikvarens energibruk består av elektrisitet og fjernvarme levert gjennom byggets energisystem. Energibruken rapporteres basert på måledata fra gårdeier.

Årlig energibruk

Energikilde	kWh
Egen strømmåler	331 280
Felles strømmåler	31 529
Fjernvarme	396 690
Total energibruk	759 498 kWh

Energibruken består dermed av både elektrisitet og fjernvarme, hvor fjernvarme utgjør en betydelig andel av det totale energiforbruket.

Utslippene fra elektrisitetsforbruket beregnes basert på norsk miks utslippsfaktor for elektrisitet (kilde: NVE, 2024).

Månedlig energibruk

måned	egen strømmåler	felles strømmåler	fjernvarme	totalt
januar	26 419	2 489	69 930	98 838
februar	24 467	2 225	62 240	88 932
mars	26 594	2 504	47 770	76 867
april	25 637	2 514	26 300	54 451
mai	28 416	2 677	16 010	47 103
juni	30 102	2 821	7 990	40 913
juli	36 745	3 622	3 780	44 148
august	29 744	2 919	7 320	39 983
september	27 957	2 531	15 470	45 958
oktober	27 687	2 473	34 380	64 540
november	25 664	2 343	48 080	76 087
desember	21 846	2 412	57 420	81 678

Energibruken viser et forventet sesongmønster der behovet for fjernvarme er høyest i vintermånedene.

3.2 Tjenestereiser – fly (Scope 3)

Beregningene er basert på data fra American Express Global Business Travel, med bruk av:

- UK DESNZ (tidligere BEIS) utslippsfaktorer
- IATA CO₂ Connect der tilgjengelig
- IPCC AR5 (100-årsperspektiv)

Radiative Forcing (RF) og Well-to-Tank (WTT) er ikke inkludert.

Samlet oversikt 2025

- Totalt CO₂-utslipp: 75 134 kg CO₂e
- Samlet reiseavstand: 783 354 km
- Antall flysegmenter: 1 236

Flyreiser	CO ₂ -utslipp	Reiseavstand	Antall reiser
2023	109 933	504 583	768
2024	155 144	722 480	1 009
2025	75 134	783 354	1236

Reiser i forbindelse med møter, befaringer og faglig oppfølging utgjør en viktig del av Riksantikvarens virksomhet.

Hovedandelen av utslippene er knyttet til innenlandsreiser, særlig mellom Oslo og Trondheim. Økningen i reiseaktivitet fra 2023 til 2025 er strukturell og knyttet til etableringen av programsekretariatet for Kirkebevaringsfondet i Trondheim.

Tiltak for 2026:

- Videreføre retningslinjer for reiser. Disse inkluderer vurdering av digitale løsninger og alternative transportformer
- inkludere buss, tog og bil i klimaregnskapet for mer komplett scope 3-rapportering

4. Avfall og sorteringsgrad

Tallene er hentet fra Ragn-Sells standard avfallsrapport (periode januar–februar 2026).

4.1 Totale mengder

Fraksjon	Tonn	Andel
Kjøkken- og matavfall	0,135	5 pst.
Papir, papp og kartong	0,910	35 pst.

Fraksjon	Tonn	Andel
Blandet næringsavfall	1,540	60 pst
Sum	2,585 tonn	100 pst.

Antall tømminger: 33

Snitt per tømming: 0,078 tonn.

4.2 Sorteringsgrad

- Sorteringsgrad inneværende periode: **43,66 pst.**
- Sorteringsgrad akkumulert periode: **40,43 pst.**

Dette viser et forbedringspotensial innen:

- Kildesortering internt, som utføres i samarbeid med gårdeier
- Informasjon og bevisstgjøring
- Treffsikkerheten i sorteringen av ulike avfallstyper

5. Tiltak for å redusere miljøpåvirkning

5.1 Retningslinjer for reiser

- Digitale møter vurderes først
- Transportmiddel velges basert på klima, tid og kostnad
- Antall deltakere vurderes av nærmeste leder

5.2 Flyttestrategi

Flyttestrategien har hatt tydelig miljøprofil:

- Arealeffektivisering: redusert fra 9 277 kvm til 3 994 kvm (-Ca. 28,5 kvm per ansatt)
- Ca. 70 pst. gjenbruk av møbler og inventar
- Nye leverandøravtaler med miljøkrav

Tiltakene har bidratt til redusert ressursbruk og lavere fremtidig energibehov.

6. Grønne anskaffelser

Riksantikvaren skal gjennom sine anskaffelser bidra aktivt til redusert klima- og miljøbelastning, i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser, statlige føringer og Handlingsplan for økt andel klima- og miljøvennlige offentlige anskaffelser og grønn innovasjon.

Klima- og miljøhensyn skal integreres i planlegging, gjennomføring og oppfølging av anskaffelser der dette er relevant. Miljø skal som hovedregel vektas med minimum 30 pst. som tildelingskriterium i anskaffelser der klima- og miljøbelastning er vesentlig, alternativt erstattes med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen. Forpliktelsen til å stille krav eller kriterier gjelder ikke dersom det foreligger en faglig begrunnelse for at anskaffelsen har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig.

Riksantikvarens kontrakter har en overvekt av tjenestekjøp, noe som gjør at den forventede miljøbelastningen er annerledes enn ved større grad av varekjøp. I anskaffelsesprosesser skal det vurderes tiltak som reduserer anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning. Miljøkrav skal inngå som en naturlig og obligatorisk del av alle anskaffelser, uavhengig av størrelse. Eksempler:

- Krav om klimavennlig arbeidspraksis hos leverandørene, med energisparende drift, avfallshåndtering, reisepraksis og liknende.
- Bruk av digitale møter i større grad enn fysiske møter
- Redusert ressursbruk i tjenesteleveransene
- Nøkternhet ved krav til utstyr, energi og teknologi
- Krav til at leverandøren har kompetanse til å vurdere miljøpåvirkningen av sine egne tjenesteleveranser

Riksantikvaren har anskaffet kantinetjenester hvor relevante miljøhensyn er ivaretatt gjennom leveransen av tjenestene.

Videre vil Riksantikvaren:

- Styrke kompetansen om relevante miljøkrav i anskaffelsene
- Sikre at miljøhensyn blir vurdert og dokumentert i anskaffelsene
- Stimulere leverandører til miljøansvarlig drift
- Inkludere anskaffelser som en del av videre utvikling av klimaregnskapet (scope 3)

7. Klimamål og reduksjonsambisjon

Riksantikvaren har som ambisjon å redusere virksomhetens direkte og indirekte klimagassutslipp over tid.

Følgende mål gjelder frem mot 2026:

- redusere klimagassutslipp fra tjenestereiser per ansatt med minimum 10 pst. sammenlignet med 2024
- øke sorteringsgraden til minimum 60 pst.
- integrere anskaffelser og IT-relaterte utslipp i klimaregnskapet (scope 3)
- følge utviklingen i energibruk i nytt bygg med mål om dokumentert reduksjon fra 2024-nivå
- Redusere klimagassutslipp fra tjenestereiser per ansatt med minimum 10 pst. innen 2026, sammenlignet med 2024

8. Veien videre

Riksantikvaren vil i kommende periode:

- Utvide klimaregnskapet til å inkludere flere kategorier innen scope 3, herunder større anskaffelser, IT-drift og eventuelle konsulentkjøp, innen utgangen av 2026.
- Gjennomføre mer omfattende vesentlighetsanalyse
- Følge opp energibruk i nytt bygg
- Arbeide for økt sorteringsgrad og måle resultater
- Vurdere konkrete reduksjonsmål for klimagassutslipp og rapportere årlig